

Г.М. СЮТА
м. Київ, Україна

ТЕРМІНОЛОГІЯ РЕЦЕПТИВНОЇ СТИЛІСТИКИ: АДАПТАЦІЯ ІНШОДИСЦИПЛІНАРНИХ ПОНЬЯТЬ

У статті висвітлено проблеми термінологічного становлення новітньої галузі лінгвостилістики художнього тексту – рецептивної стилістики. Продемонстровано інтенсивність засвоєння термінів і понять суміжних гуманітарних дисциплін – феноменології, рецептивної естетики, лінгвосинергетики. Констатовано, що цей процес термінологічного запозичення й освоєння іншодисциплінарних одиниць сприяє виробленню інтегративної термінологічної парадигми, оптимально адаптованої до потреб рецептивного опису природи художнього тексту.

Ключові слова: *рецептивна стилістика, рецептивна естетика, текст, читач, рецепція твору, інтегративна термінологічна парадигма.*

Рецептивна стилістика – новітній напрямок стилістики тексту, яка вивчає механізми сприймання тексту з урахуванням часових, соціокультурних та індивідуально-психологічних чинників сприймання і, переносячи акцент із вивчення проблем поетики творчості на питання свідомості сприймача, «надає привілей читачеві у парадигмі «текст – читач» і наділяє його когнітивною й афективною здатністю творити з цього тексту власний текст» [13, с. 261]. В інтелектуальному просторі сучасної філології цей напрям представлений як інтегративна модель текстознавчої рефлексії, що поєднує ідеї герменевтики, феноменології, рецептивної естетики й поетики, традиційної поетики, лінгвосинергетики, лінгвопрецедентності. Така максимальна відкритість на пізнання й опис інтелектуально-комунікативної природи тексту відображена і в метамові, в терміноапараті рецептивної стилістики.

Дефінітивне для словосполучення *рецептивна стилістика* поняття «рецепція» в терміносистемах слов'янських стилістик актуалізоване по-різному. Крім найбільш поширеного, інтернаціонального латинського варіанта (англ. *reception*, нім. *Rezeption* < лат. *Receptio* – прийняття), відомі також національні аналоги (укр. *сприймання*, рос. *восприятие*, польськ. *odbior*), що не завжди функціонують як синонімічні терміни. Особливо знакова з цього погляду метамовна ситуація в польській поетиці й стилістиці, де чітко диференційовано термінологічний статус одиниці з латинським коренем *reserpcja* та питомою польської *odbior*. Представник Вроцлавської школи М. Гловінський умотивує доцільність уживання поняття *odbior* для означення *індивідуального* сприймання, натомість поняття *reserpcja*, на його думку, доречне щодо окреслення *типових тенденцій* сприймання. У сучасній українській стилістиці такої чіткої диференціації поки що не спостережено.

Одна з теоретичних платформ рецептивної стилістики – *рецептивна естетика* (*естетика рецепції*). Її оформлення пов'язане з іменами німецьких дослідників Г.Р. Яусса та В. Ізера. Водночас із ними суголосну проблематику розробляли в США (*reader-response criticism* – *теорія читачького відгуку*;

Дж. Куллер, Е. Герш, С. Фіш), у Швейцарії (Женевська школа на чолі з Ж. Пуле), в Польщі (*teorie odbioru – теорія сприймання*; С. Скварчинська, М. Гловінський Я. Славінський, Г. Маркевич, Е. Бальцежан, Р. Гандке).

Теоретико-методологічні засади рецептивної естетики визначено в трактаті Г.Р. Яусса «Історія літератури як провокація для літературознавців» (1966) і поглиблено в пізніших працях («Мала апологія естетичного досвіду» (1972), «Теорія та історія естетичного досвіду» (1977), «Естетичний досвід і літературна герменевтика» (1977), «Поетичний текст у зміні горизонтів прочитання» (1980) та ін.), а також у дослідженнях його найближчого соратника В. Ізера («Імплицитний читач» (1972), «Акт читання: теорія естетичної відповіді» (1976). У них також обґрунтовано ключові терміни, що сформували поняттєву основу теорії художньо-естетичної рецепції, зокрема й рецептивної стилістики.

Програмною новаторською ідеєю Г.Р. Яусса стало переакцентування пріоритетів у науковій рефлексії проблем розуміння та інтерпретації художнього твору. У центр такої рефлексії дослідник уперше цілеспрямовано поставив поняття *рецепція*, яке «історико-філологічні дисципліни завжди мали своїм засновком при інтерпретації, однак не розвинули спеціально чи бодай методологічно» [15, с. 279]. І це визначило перспективність ідейної деривації новосформованої теорії: подолавши обмеженість формально-поетичного аналізу й збагативши його історико-психологічними підходами, рецептивна естетика фактично синтезувала пізнавальні методики структуралізму та постструктуралістських феноменології (Е. Гуссерль, Р. Інгарден) й герменевтики (Г. Гадамер). Природно, що терміноапарат названих галузей теж був активно акцептований та інтегрований у метамову нового теоретичного напрямку. Передусім ідеться про ключові поняття «естетичний досвід» та «горизонт [очікування] автора / читача».

Поняття «горизонт» у герменевтиці вживають і щодо читача, і щодо тексту, і щодо самого процесу розуміння й інтерпретації. Зокрема, в працях Г. Гадамера терміносполучення *горизонт автора*, *горизонт читача*, *горизонт розуміння*, *горизонт сприймання* актуалізовані в контексті характеристики процесу читання тексту як його осмисленого сприймання. Цей процес відбувається завдяки зближенню *горизонту тексту* й *горизонту читача*, і тільки в ситуації їх збіжності (а в ідеалі злиття) народжується значення, зміст тексту.

Теоретичним дериватом тези про збіжність горизонтів автора й читача як основної передумови розуміння тексту стала констатація Г.Р. Яусса про варіативність і динамічність понять *горизонт сприймання* й *горизонт розуміння*. Кожен із цих горизонтів може змінюватися (конкретизуватися чи розширюватися) навіть у межах одного акту читання – сприймання, якщо читач (реципієнт) чутливо реагує на закладені в тексті інтелектуально-емоційні коди відповідно до власного досвіду: «горизонтна структура естетичного досвіду є щонайкращим герменевтичним містком, який дозволяє розуміти текст в його альтеральності, а її, знову ж таки, сполучувати з горизонтом власного досвіду» [15, с. 302]. Пор. акцептування цієї тези в польській (факт сприймання (*odbioru*) здебільшого не дається безпосередньо, а реконструюється кожним читачем індивідуально [17, с. 137]) та в українській («рівні літературної рецепції формуються з урахуванням горизонту читацького сприймання» [2, с. 67]) рецептивній поезії.

Ідейну еволюцію рецептивної моделі взаємодії тексту й читача засвідчили праці В. Ізера. У них, крім поглиблення змісту згаданих термінів *горизонт читача*, *горизонт тексту*, уведено в обіг поняття «перспективи тексту» (множина структур, охоплених горизонтом читача), «порожні місця / смислові лакуни у структурі тексту», «ідентифікація читача з текстом», «конкретизація тексту, дійсний вимір тексту» тощо.

Рецептивне трактування *порожніх місць / смислових лакун у структурі тексту* суголосне з феноменологічним твердженням про *точки / місця невизначеності*. Це смислові прогалини (недоформульовані автором думки, недоокреслені образи), що спонукають читача максимально активізувати свій інтелектуально-емоційний досвід для їх заповнення. Безпосередньо пов'язані з психологічними механізмами антиципації та ретроспекції, *порожні місця* корегують, стимулюють активність читацького сприймання: «коли нас покинуто в невизначеності, то з'являється можливість задіяти наші власні здібності для встановлення зв'язків, що дозволяють заповнити лакуни, які залишив текст» [4, с. 266]. Від заповнення цих лакун залежить множинність індивідуальних прочитань твору, оскільки «кожен читач заповнюватиме прогалини в тексті на свій смак, у процесі читання він робить власний вибір способу заповнення лакуни. І саме в акті цього вибору виявляється динаміка читання» [4, с. 267].

Теоретичне поглиблення поняття *порожні місця* виявило принципові розбіжності феноменологічної та рецептивної теорій щодо тлумачення природи тексту і розуміння принципів організації його цілісності. Р. Інгарден вважає «точки невизначеності» безумовною вадою тексту, яка руйнує його художню цілісність. Натомість В. Ізер послідовно акцентує креативно-стимулювальну роль порожніх місць, що виявляють інтелектуально-емоційну погодженість читача з текстом.

Із з'ясуванням когнітивно-психологічної природи «порожніх місць» безпосередньо пов'язана термінологічна метафора «ідентифікація читача з текстом»: «те, що розуміють під ідентифікацією, є встановленням подібності між собою та іншим, це .. тільки стратегія, завдяки якій автор збуджує уяву читача: дехто втягується у текст настільки, що виникає відчуття, ніби не існує відстані між ним та описуваними подіями» [4, с. 274].

У феноменологічних дослідженнях Р. Інгардена були обґрунтовані, а згодом у працях Г.Р. Яусса та В. Ізера, а ще пізніше – Р. Барта істотно розвинені погляди щодо можливої різниці сприймання тексту залежно від комунікативно-прагматичних умов цього сприймання. Зокрема, визначено різницю *першого і повторного* сприймання («повторне читання літературного тексту часто викликає враження, відмінні від першого прочитання» [4, с. 267]; також у цій опозиції актуалізується «розрізнення ще відкритого горизонту першого прочитання від ретроспективного горизонту другого» [15, с. 302 – 303]); *поверхового і глибокого* сприймання («акт глибокого .. прочитання розкриває осмисленість твору, розшифровує його, служачи засобом інтерпретації» [1, с. 382]); *первинної* рецепції (власне читання) і *вторинної, опосередкованої* (сприймання через уже здійснену інтерпретацію – критичні праці, відгуки) рецепції; у першій домінують чуттєво-емоційні чинники, в другій – логічно-раціоналістичні).

Об'єктивування проблем рецепції художнього твору в українській філології розпочалося в 1960 – 1970-х рр. і мало спочатку значно вужчий, порівняно

з європейським, інтелектуальний формат. Цю звуженість зумовлювало гіпертрофоване концентрування на проблемі читача – реципієнта, тоді як питання комунікативної (власне, естетично маркованої інтелектуально-комунікативної) природи *тексту* були помітно периферизовані. Однак із часом пізнавальні інтереси дослідників урівноважилися: сьогодні українську рецептивну теорію структурують поняття «актуалізація тексту», «горизонт тексту», «конститування тексту», «комунікативна визначеність / невизначеність тексту».

Окреслюючи теоретико-методологічні контури сучасної української рецептивної теорії, дослідники (Г.Д. Клочек [5], А.К. Мойсієнко [10], Г.М. Сюта [12]) слушно акцентують на національному історико-культурному контексті її становлення й умотивовано вказують на прогностичність поглядів українських дослідників кінця ХІХ ст., які багато в чому випередили появу європейських феноменології, герменевтики, рецептивної естетики [5, с. 39; 12, с. 33 – 40]. Особливо знаковим із цього погляду є трактат І. Я. Франка «Із секретів поетичної творчості». Більшість новаторських тез, сформульованих і розвинутих у цій праці, презентують прогресивне не тільки для свого, а й для нашого часу бачення глибинних психологічних механізмів прочитання художнього слова в річищі *філософії активного сприймання твору – як мовно-естетичної комунікації, діалогу автора і читача через текст*.

Безсумнівно цінними для сучасної рецептивної теорії залишаються запропоновані у трактаті І. Франка: 1) визначення *естетики* й *естетичного*, яке фактично виражає розуміння природи творів мистецтва (передусім словесного) й вважається класичним щодо акцентування позитивного («ублагородняючого») впливу на читача: «Естетика – то наука о хороших, особливо в штуці. .. Хорошим у штуці називається те, що викликає в чоловіці ублагородняюче зрушення» [14, с. 78]; 2) пояснення ролі *відчуттів* («зміслів»), *вражень*, а також стимульованих ними *уявлень* («виображень») як провідних чинників творення, рецепції та об'єктивної інтерпретації творів літератури й мистецтва загалом: «в артистичній творчості краса лежить не в матеріалі, .. не в моделях, а в тім, яке враження робить на нас твір і якими способами артист зумів досягнути те враження» [14, с. 179]; 3) опис *сугестії* як механізму цілеспрямованого «пробудження» в пам'яті й свідомості читача передбачуваної автором інтелектуально-емоційної інформації й моделювання оптимальних умов для *сприймання* твору. У сучасній рецептивній теорії ця теза артикульована в терміні *естетичний досвід читача*.

Крім названих, сумірність Франкових поглядів із рецептивною методикою дослідження художнього тексту конституують наукові поняття «естетика», «індуктивна естетика», «перцепція», «рецепція», «сприймання», «тлумачення», «резонанс», «чуттєва вібрація», «горизонт чуття» тощо. Зокрема, розуміння процесу читання як ментально-психологічного урівноваження суб'єкта творення тексту (автора) і суб'єкта сприймання тексту (читача) засвідчують активно вживані в трактаті терміни *сугестія*, *резонанс*, *вібрація* (пор.: «усяке нове зціплення .. мусить розривати масу старих зціплень, які там були вже давніше, значить, мусить зворушити не тільки чисто розумові, логічні зв'язки, але весь духовий організм, значить, і чуття, що є постійним і неминучим *резонансом* (тут і далі курсив наш – Г.С.) всякого, хоч би й як абстрактно-розумового духового процесу» [14, с. 66]; *сугестія* пробуджує в читача «суголосні тони

як часті якоїсь ширшої мелодії..., певні тривкі *вібрації*» [14, с. 66]). Вони прогностично корелюють із терміном В. Ізера *інтерсуб'єктивна погодженість* та сучасною тезою про *енергетичний резонанс*, що виникає між автором та читачем у процесі читання (сприймання) і є обов'язковою умовою функціонування художнього твору як тексту (Н.А. Кузьміна, О.О. Семенець, О.О. Маленко).

Осмишуючи обшир проблем і термінів, актуалізованих у трактаті «Із секретів поетичної творчості», констатуємо: теоретично окреслена й практично апробована у трактаті концепція прочитання й інтерпретації творів словесного мистецтва імпліцитно містить основні засади рецептивної естетики та поетики.

Принципово нову філософію пізнання природи художнього тексту, осучаснене розуміння логіки його внутрішньої організації, психолінгвальних механізмів впливу на читача, закономірностей рецепції та інтерпретації наприкінці ХХ ст. презентувала *лінгвістична синергетика*. Одним із її пізнавальних стрижнів стало визнання синергійної природи тексту як комунікативного феномену (Н.А. Кузьміна, О.М. Князева, С.П. Курдюмов, О.О. Семенець, Л.І. Мацько, О.О. Маленко, О.С. Переломова). Актуальними, а в окремих аспектах і ключовими для рецептивної теорії стали такі поняття лінгвосинергетики, як «нелінійність розвитку», «стабільність / нестабільність розвитку», «відкритість системи», «ризوما», «енергія тексту».

Поняття «нелінійність» у рецептивній стилістиці вживають для вмотивування потенційної відкритості, діалогічної природи художнього тексту. У цьому вимірі воно осмилюється як: а) чинник стабілізаційно-дестабілізаційних тенденцій функціонування тексту чи конкретного текстового явища або одиниці: стабільність зберігає традицію, історичну тяглисть розвитку (отже, забезпечує від хаотичності), а порушення лінійної закономірності, злами прогнозованих траєкторій розвитку тексту створюють його найпродуктивніші еволюційні ніші; б) запорука інтертекстуальної деривації тексту, розширення поля потенційно можливих літературних та інтермедіальних контекстів реактуалізації. Тобто нелінійність є водночас і онтологічною основою, і реалізацією інтертекстуального потенціалу тексту, механізмом його входження в універсум вербальної та невербальної, національної і світової культури.

У постструктуралістських теоріях тексту з феноменом нелінійності безпосередньо пов'язаний науковий субконцепт *ризوما*, яким означають «принципово аструктурний і нелінійний спосіб організації художньої цілісності, що залишає можливість для іманентної рухливості і, відповідно, реалізації її креативного потенціалу самоконфігурування» [11, с. 524]. Диференційними для ризоми є: а) апріорна непередбачуваність напрямів розвитку і можливого взаємоперетину відгалужень: у будь-який момент будь-яка лінія ризоми може бути змінена в будь-якій точці, перебудована на іншу лінію розвитку, може абсолютно довільно перетнутися з іншою лінією. Ця здатність визначає структурну неможливість «закрити» текст, отже, його *відкритість*; б) безупинна креативна рухливість, процесуальність ризомних структур, яка стимульована внутрішньою енергією їхнього саморозвитку і становить альтернативу замкнутим і статичним лінійним структурам.

Прикметно, що для окреслення еволюційних особливостей ризоми Ж. Дельоз застосовує новітнє поняття «метастабільності»: ризома «ні стабільна, ні нестабільна, вона радше метастабільна, оскільки наділена потенційною

енергією» [Цит. за: 11, с. 657]. Очевидною є типологічна суголосність цього поняття із сучасним стилістичним терміном *динамічна стабільність* (пор.: *динамічна стабільність мови, динамічна стабільність норми*).

Принципово нового змісту набуває розглядувана під кутом зору нелінійності тексту традиційна стилістична категорія *метафора*: «Метафора є показник локальної нелінійності тексту чи думки, тобто показник відкритості <...> для різних тлумачень та перетлумачень, для резонування з особистісними смислами читача чи партнера в діалозі» [6, с. 37]. Пор. базовий для теорії відкритого семіозису постулат У. Еко про те, що ключовими риторичними фігурами і для наукової, і для художньої об'єктивації дійсності є *метонімія* (як механізм реалізації асоціативної подібності) та *метафора* (розгерметизовує, оприявлює парадокси, приховані в мові). А в іще ширшому вимірі весь текстовий універсум культури постає як *епістемологічна метафора*, яка безупинно продукує нове знання (У. Еко). Також безумовний ідейний зв'язок із концепцією нелінійності метафори має, на нашу думку, сучасна теорія *метафоричного динамізму* (Л.В. Кравець). Як форма організації і вербалізації людського досвіду, механізм «вирішення проблемних когнітивно-номінативних ситуацій, коли людина, формує образи і смисли, яких раніше не існувало» [7, с. 3], метафора забезпечує рухливість семантики образних структур і створює перспективу множинності інтерпретацій змісту всього тексту.

Із метамовою лінгвосинергетики генетично пов'язані й інші терміни рецептивної теорії: *енергія тексту, енергетичний резонанс, креативна енергія, енергія автора, енергія читача* тощо.

Поняття «енергія тексту» і відповідний термін актуалізуються в контексті диференціації *твору* як завершеного, цілісного, структурованого, ідентифікованого з автором продукту інтелектуально-креативної діяльності людини та *тексту*, що реалізується в акті сприймання, тому не має властивої твору остаточної завершеності і є радше простором, у якому залежно від прагматичних умов сприймання та індивідуальних рецептивних здатностей читача відбувається творення змісту. Саме тому *текст* «за своєю природою має .. рухатися крізь твір, крізь ряд творів» (Р. Барт). Стимулятором цього руху виступає *енергія тексту*, і тільки за умови її наявності текст може бути вписаним в семіотичний універсум культури. Джерелами формування такої енергії стають *потенційна енергія прототексту* й *потенційна енергія автора* (Н.А. Кузьміна).

Створення нового тексту часто описують як *енергетичний резонанс*, що «виникає між автором та прототекстами і внаслідок якого відбувається спонтанний викид енергії – матерії, що ознаменовує народження нового тексту» [8, с. 29]. Водночас встановлення енергетичного резонансу визнають необхідною лінгвопрагматичною умовою «виникнення тексту-інтерпретації [...], в якому первинний текст переструктурований відповідно до специфіки читача» [9, с. 74].

Важливо, що базове для лінгвосинергетики поняття «енергія тексту» в працях сучасних дослідників не стагується ні методологічно, ні термінологічно, а перебуває в стані активного поглиблення, уточнення. Методологічний розвиток поняття «енергія тексту» скоординується з такими усталеними категоріями стилістики, як *мовно-літературна традиція* (енергія забезпечує тяглість, спадковість існування художнього твору в просторі і в часі, тобто його життя

як тексту), *лінгвокультурна пам'ять* (енергія уможливило збереження й відновлення / оновлення зв'язків між текстами словесної і несловесної культури), *рецепція* та *інтерпретація* (енергія сприяє адекватному прочитанню тексту й розкодуванню закладеної в ньому інформації; енергія – чинник генерації та сприймання змісту) та ін. Пор.: «поняття енергії нерозривно пов'язано з такими формами існування матерії, як простір і час, що є обов'язковою умовою існування інтертексту. Що таке «пам'ять тексту» (слова, жанру, ритму), як відбувається зустріч різних світів – прототекстів у новому тексті, як «вчитати» в тексті інформацію про його минуле і майбутнє? Все це може бути розглянуто у світлі поняття енергії тексту» [9, с. 37].

Про термінологічний розвиток поняття «енергія тексту» свідчить сформоване навколо нього обширне поле метафоричних номінацій і характеристик: *експліцитна / імпліцитна енергія тексту, енергетична іррадіація тексту, енергетичні властивості тексту, енергетичний потенціал тексту, енергетично сильні / слабкі тексти, енергообмін текстів* тощо. Для їх устійнення в метамові лінгвістики, очевидно, ще потрібні теоретико-практична апробація і час.

Інтеграція в метамову рецептивної стилістики понять феноменології, рецептивної естетики, лінгвосинергетики сприяє виробленню концептуально цілісного термінологічного корпусу, інтегративної термінологічної парадигми, які оптимально адаптовані до потреб повноаспектного опису динамічної природи художнього тексту, проблем його читання / сприймання як мовно-інтелектуальної діяльності, закономірностей «живого» функціонування, що повноцінно відбувається лише у зв'язках із попередньою і синхронною йому культурою.

1. Барт Р. Избранные работы. Семиотика. Поэтика. Москва: Прогресс, 1989. 616 с.
2. Гром'як Р.Т. Історія української літературної критики (від початків до кінця ХІХ століття). Тернопіль: Підручники і посібники, 1999. 224 с.
3. Еко У. Поетика відкритого твору. *Слово. Знак. Дискурс: Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст.* Львів: Літопис, 1996. С. 408 – 419.
4. Ізер В. Процес читання: феноменологічне наближення. *Антологія світової літературно-критичної думки ХХ століття.* Львів: Літопис, 1996. С. 261 – 277.
5. Клочек Г. Трактат Івана Франка “Із секретів поетичної творчості” як предтеча вітчизняної рецептивної поетики. *Слово і час.* 2007. № 4. С. 39 – 45.
6. Князева Е.Н., Курдюмов С.П. Основания синергетики. Режимы с обострением, организация, темпомиры. СПб: Алетей, 2002.
7. Кравець Л.В. Динаміка метафори в українській поезії ХХ ст. Київ: Академія, 2012. 416 с.
8. Кузьміна Н.А. Интертекст и его роль в процессах эволюции поэтического языка. Москва: УРСС, 2004. 272 с.
9. Кузьміна Н.А. Интертекст: тема с вариациями. Феномены языка и культуры в интертекстуальной интерпретации. Москва: Либроком, 2011. 272 с.
10. Мойсієнко А.К. Слово в аперцепційній системі поетичного тексту. Декодування Шевченкового вірша. Київ: Сталь, 2006. 304 с.
11. Постмодернизм: Энциклопедия. Минск: Интерпрессервис, 2001. 1040 с.
12. Сюта Г.М. Цитатний тезаурус української мови ХХ століття. Київ: КММ, 2017. 384 с.
13. Фізер І. Школа рецептивної естетики. *Слово. Знак. Дискурс: Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст.* Львів: Літопис, 1996. С. 261 – 262.
14. Франко І. Із секретів поетичної творчості. Київ: Рад. письменник, 1969. 191 с.

15. Яусс Г.Р. Эстетичний досвід і літературна герменевтика. *Слово. Знак. Дискурс: Антологія світової літературно-критичної думки XX ст.* Львів: Літопис, 1996. С. 279 – 307.
16. Glowński M. Dzieło wobec odbiorcy. Szkice z komunikacji literackiej. *Prace wybrane.* Т. 3. Kraków: Universitas, 1998. 425 S.
17. Problemy teorii literatury. Т. 2. – Wrocław – Kraków – Gdańsk – Łódź, 1987.

Halyna Siuta

TERMINOLOGY OF RECEPTIVE STYLISTICS: THE ADAPTATION OF OTHER-DISCIPLINARY CONCEPTS

The article deals with the problems of the terminological design of the newest branch of linguostylistics of the artistic text – receptive stylistics. The intensity of assimilation of terms and concepts of related humanities disciplines – phenomenology, receptive aesthetics, linguosynergetics are demonstrated. It is stated that this process of terminological borrowing and assimilation of units of other disciplines contributes to the development of an integrative terminological paradigm optimally adapted to the needs of the reciprocal description of the nature of artistic text.

К е у в о р д с : receptive stylistics, receptive aesthetics, text, reader, reception of artistic text, integrative terminological paradigm.

УДК 808.3-083-55

А.А. ТАРАН
м. Черкаси, Україна

СЕМАНТИЧНІ ВІДНОШЕННЯ МІЖ ТЕРМІНАМИ У МОВІ ПОШУКУ СИСТЕМИ ISYBISLAW: ПІДСТАВИ ФОРМУВАННЯ КЛАСІВ ЕКВІВАЛЕНТНОСТІ

У статті проаналізовано термінологію мовної динаміки, зокрема семантичні відношення між термінами в мові пошуку системи iSybislaw: найменування різновидів вторинної номінації та семантичної деривації. Формально-семантичні відношення між термінами на позначення семантичних змін у мові ключових слів інформаційно-пошукової системи iSybislaw репрезентують не лише дублетність, а й дедалі більші змістові розходження в таких термінах, потребу в їхній аспектуалізації.

Ключові слова: мовна динаміка, семантичні зміни, iSybislaw, термін, вторинна номінація, семантична деривація.

Основна функція інформаційно-пошукової системи «База світового словословознавства» (iSybislaw) – забезпечити користувачам пошук необхідної інформації за допомогою мови ключових слів, основу якої становлять терміни словознавства. Інформаційно-пошукова мова системи iSybislaw є

© А.А. ТАРАН, 2019